

gus monachus, nomine Gothescalc, qui se asserit sacerdotem in vestra parochia ordinatum, de Italia venit ad nos Moguntiam, novas superstitiones et noxiam doctrinam de prædestinatione Dei introducere, et populos in errorem mittens: dicens quod prædestinatio Dei, sicut in bono, sit ita et in malo: et tales sint in hoc mundo quidam, qui propter prædestinationem Dei, quæ eos cogat in mortem ire, non possint ab errore et peccato se corrigere; quasi Deus eos fecisset ab initio incorrigibiles esse, et pœnæ obnoxios in interitum ire. Hanc ergo opinionem nuper in synodo apud Moguntiam habita ab eo audientes, et incorrigibilem eum reperientes, anuente atque iubente piissimo rege nostro Ludovico, decrevimus eum cum perniciosa sua doctrina damnatum mittere ad vos, quatenus eum recludatis in vestra parochia, unde primum inordinate recessit: et non sinatis eum amplius errorem docere, et

A seducere populum Christianum: quia jam multos, ut audivi, seductos habet, et minus devotos erga suam salutem, qui dicunt: Qui mihi proderit laborare in servitio Dei? quia si prædestinatus sum ad mortem, nunquam illam evadam: si autem male egero, et prædestinatus sum ad vitam, sine ulla dubitatione ad æternam requiem vado. Hæc ergo parcis vobis scripsimus, intimantes qualem ejus doctrinam reperimus. Vos etiam valebitis de ore ejus quod sentit plenius audire, et quid inde agendum sit, juste decernere. Dominus omnipotens sanctitatem vestram bene valentem, et pro nobis orantem, in æternum conservare dignetur.

EPISTOLA IX.

AD HUMBERTUM EPISCOPUM

Quota generatione licitum sit connubium.

(Vide supra, tom. IV, col. 1083.)

B. RABANI

GLOSSÆ LATINO-BARBARICÆ DE PARTIBUS HUMANI CORPORIS.

WALAFRIDUS STRABUS MAURI DISCIPULUS.

Sic homo consistit, sic corporis illius artus
Expositos Mauro Strabus monstrante tenebo.

Homo ab humo dictus est.

Anima a ventis nomen traxit: unde et Græce ἀνεμος ventus dicitur, quod ore trahit aerem homo.

Corpus a corruptione dicitur.

Caput a capiendo, eo quod omnes sensus corporis capiat, et quod prima pars corporis sit.

Vertex, scheitila, nuilla.

Occipitium, hail ancha.

Capilli, loccha fahs.

Cæsaries, gischoran fahs.

Comæ, ungeschoran fahs.

Crines proprie mulierum dicuntur, eo quod vittis discriminantur.

Tempora, thunuuengiu.

Facies dicta ab effigie: ibi est enim tota figura hominis et uniuscujusque personæ agnitio.

Vultus vero dictus eo quod per eum voluntas animi ostenditur.

Frons, endi: a foraminibus oculorum dicitur frontispicium.

Oculi dicti quasi ocior lux, quod cito lucem capiant.

Pupilla, seha, medius punctus oculi.

Circulus vero quo a pupilla albæ partes oculi separantur. Discreta nigredine *corona* dicitur.

Palpebræ sunt sinus oculorum a palpatione dictæ augbrauua.

Cilia, id est tegmina, quibus operiuntur oculi, et dicta quod celent oculos.

Supercilia, id est windbrauua

C *Genæ*, inferiores partes oculorum, hiaflon.

Malæ, id est brachom: sic et *maxillæ* inde diminutive dicuntur.

Aures ab hauriendo dictæ sunt, quia vocem hauriunt.

Pinnula, summa pars auris.

Nares, nasa. Narium recta pars *columna* vocatur: extremitas ejus *pirula* vocatur a forma pomi piri: quæ vero dextra lævaque sunt, *pinnulæ* dicuntur; medium autem *interfinium* dicitur.

Os, id est mund, quasi ostium dicitur, quia ibi ingrediuntur cibi, egrediuntur sermones.

Labra virorum dicuntur, *labia* mulierum.

Lingua a lingendo, sicut labia a lambendo dicuntur.

D *Dentes*, ceni: quorum primi *præcisores* dicuntur, quia præcidunt cibos; sequentes *canini* vocantur, quia sicut canes cum eis ossa confringunt, ita et homo quæ non possunt priores præcidere illis tradit ut confringant: ultimi sunt *morales*, chinni ceni. Dentium numerum discernit qualitas sexus: nam in viris plures, in feminis sunt pauciores.

Gingivæ, id est bilorna.

Palatus, giumo sive hurauua.

Fauces, a fundendis vocibus nominatæ.

Arteriæ, id est weisunt.

Gurgulio, querca, chela, a gutture nomen traxit, cujus meatus ad os et nares contenditur.

Pumen [Forte, *Rumen*], proximum gurgulioni, quo

cibus et potio devoratur, *sublinguium* est, id est *Ahracho*.

Mentum, Chinini.

Collum, Hals, cujus anterior pars *chela* dicitur, posterior *cervix*.

Humeri, scultyrra.

Cubitus, helina.

Ulnæ secundum quosdam utriusque manus extensio est, secundum alios cubitum.

Brachium, arm.

Lacerti, musi.

Ascilla, oahchasa.

Palma, manus extensa.

Ir, medietas palmæ spissior.

Primus digitus *pollex* est; secundus, *index* sive *demonstratorius*; tertius, *pudicus* sive *medius*; quartus, *annularis* sive *medicus*; quintus, *auricularis*.

Ungula, nagal.

Mamillæ, prusti.

Papillæ, capita mammarum.

Pectus, sub quo firmitas est hominis.

Cutis, pars exterior corporis, sicut et *pellis*.

Arvina, est pinguedo cuti adhærens.

Pulpa, caro est sine pinguedine dicta.

Membra sunt partes corporis.

Artus, quibus colligantur.

Vertibulæ sunt summæ ossium partes.

Cartilaginee, mollia et sine medulla, quod genus auriculæ et narium discrimen et costarum extremitates habent.

Costæ, ribbi.

Latus, sita.

Scapula, ah sala.

Dorsum vel *terga*, posterior pars corporis a ceruice usque renes.

Spina est junctura dorsi, acta eo quod habeat radiculos acutos et juncturas costarum in se: ferturque per eam pars cerebri longo tractu: hæc et *sacra spina* dicitur, quoniam primum infante concepto nascitur, ideoque et hostia id primum a gentibus diis suis dabatur.

Viscera, hinnuouili.

Cor, a cura dictum.

Pulmon, lungun.

Venæ, dictæ quia viæ sunt natantis sanguinis.

Jecor, lebera.

Fibræ, jecoris sunt extremitates.

Splen, id est miltzi.

Fel, id est galla.

Stomachus, id est mago.

Intestina, id est tharma.

Omentum, membranum quod continet intestinorum majorum partem.

Venter, id est huuanba, et *alvus* et *uterus* inter se differunt. *Venter* est qui acceptos cibos digerit et apparet extrinsecus. *Alvus* est qui cibum recipit et purgari solet. *Uterum* solæ mulieres habent, in quibus concipiunt infantes.

Aquilicus, pinguedo ventris quod deforis est.

Matrix; est locus uteri quo fetus gignitur.

Vesica, blatra.

Renes, lendibraton.

Lumbi, lendin.

Umbilicus, nabulo.

Ilia, lancha.

Clunes vel *coxæ*, hufphi.

Anus, arslach.

Nates, arsbelli.

Extales, crozdarm.

Genitalia, corporis partes quæ nomen gignendæ sobolis acceperunt. Hæc et *pudenda* a verecundia sive a pube, unde et indumento operiuntur. Dicuntur autem ista et *inhonesta*, quia non habent speciem decoris, sicut cætera membra. Idem et *veretrum*, quia viri est tantum, vel quia ex eo virus emittitur.

Testiculi, hodon, qui semen vecti infundunt.

Viscus, est pellis in quo testiculi sunt positi.

Femora, deon, quorum interiores partes *ferinæ* vocantur.

Genua, chniu.

Crura, bein.

Suræ, wadon.

Medulla, marc.

Tali, id est ancli, de quibus caligæ nocturnales *subtalares* vocantur, quia sub tali sunt.

Pes, phuoz.

Plantæ sunt anteriores pedis partes, quæ de multis ossibus constant.

Calcis, prima pars plantæ inferior pede qua terram calcamus.

Calcaneum, inferior pars pedis, dictum quia vestigia terræ imprimimus.

Nomina mensium secundum Theodiscam.

Januarius,	Vuintarmanoth.
Februarius,	Hornung.
Martius,	Lengizimmanoth.
Aprilis,	Ostarmanoth.
Maius,	Vunnimanoth.
Junius,	Bracmanoth.
Julius,	Heuimanoth.
Augustus,	Aranmanoth.
September,	Vuitumanoth.
October,	Vuindunmanoth.
November,	Heriuistmanoth.
D December,	Heilugmanoth.

Nomina ventorum secundum Theodiscam.

Subsolanus,	Ostroniuuint.
Eurus,	Ostsundroni.
Euroauster,	Suntostroni.
Auster,	Sundroni.
Austerafricus,	Sunduestroni.
Africus,	Vuestsundroni.
Zephyrus,	Vuestroni.
Chorus,	Vuestnordroni.
Circius,	Nortuuestroni.
Septentrio,	Nordroni.
Aquilo,	Nortostroni.
Vulturnus,	Ostnordroni.